

Produktinformation:

ORGELBÆNK.

Fysioterapeut Ebbe Madsen.

En ny konstruktion i orgelbænke

KONSTRUKTØR:

Flemming Fald
Anatomica.

DESIGN:

Eskild Pontoppidan.

HVER dag er der 1000-vis af mennesker der sidder, mens de arbejder. Mange af os der sidder har en almindelig kontorstol, fordi vores arbejde er ganske almindeligt kontor og/eller skærmarbejde.

NOGLE mennesker har derimod specielle arbejdsopgaver der kræver at de har en speciel stol.

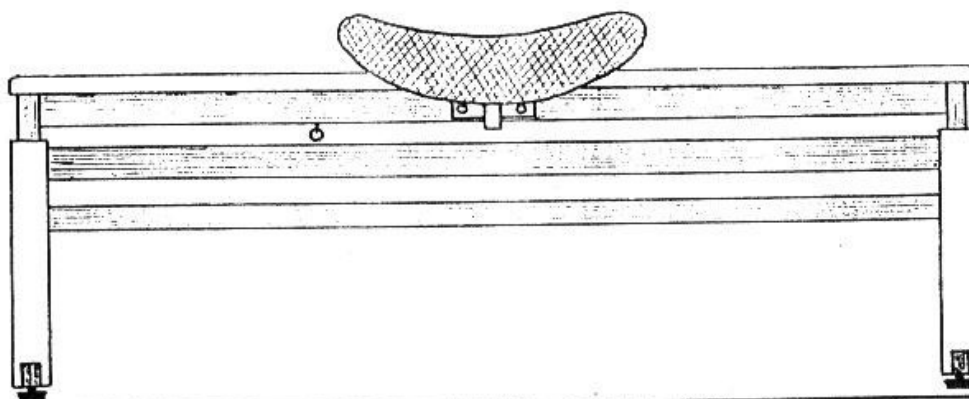
JEG fik engang til opgave at vurdere en sejlmagers ergo nomiske forhold. Han arbejdede delvist ved en

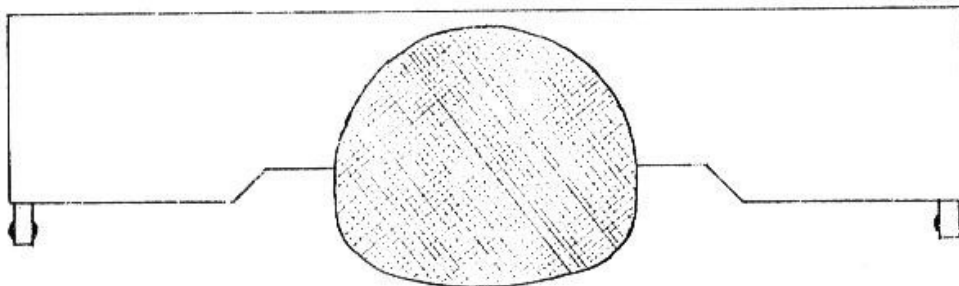
symaskine, og det var der ingen specielle problemer i, men det meste af hans arbejde med sejlene var håndarbejde, som han udførte på en speciel sejlmagerbænk.

Der var ikke ændret på denne bænk i de sidste mange generationer, fordi den var udformet så hensigtsmæssigt som det nu var muligt, når man tager de specielle sejlmagerkrav i betragtning. Men særlig ergonomisk var hans arbejdsstilling ikke.

ORGANISTER har lidt af samme problem. Når der er gang i tabernaklet og orglet bruser kraftfuldt, så sidder organisten ikke stille og andægtigt og slår tonerne an, nej, så arbejder han energisk, sveden springer ham af panden, og arme og ben går som mølevinger.

DET stiller store krav til organistens arbejdsstilling, og dermed orgelbænken, krav som indtil nu ikke er blevet tilstrækkeligt tilgodeset.

Hvor mange organister har ikke i tidens løb fået ondt i ryggen, ja, måske endog blevet uarbejdsdygtige i Herrens tjeneste, og har ikke tænkt på at deres arbejdsstol kunne se helt anderledes ud. En orgelbænk er en orgelbænk, og sådan en ser nu engang ud som orgelbænke skal se ud, og som de har set ud siden Ansgar kom gående sydfra for at kristne dansken.

Der er orgelbænke, der kan højdejusteres, men det har stort set været den eneste forbedring, der er blevet gjort.

DET er derfor yderst prisværdigt at en organist giver sig i kast med at konstruere en ergonomisk korrekt bænk til sit og andres arbejde.

FLEMMING FALD hedder konstruktøren. Foruden at være organist, så har Flemming Fald osse arbejdet som kiropraktor, så hvis ikke han skulle have baggrunden for at konstruere en ny orgelbænk, så er det ikke til at vide hvem der skulle.

Han har kombineret sin viden fra de to verdener, og frem-avlet en stol, der umiddelbart set tilfredstiller de ergonomiske krav, der kan stilles til en orgelbænk.

DEN ligner en krydsning mellem en kontorstol og en gammeldags klaverbænk. Det

skal man imidlertid ikke lade sig skræmme af, for den er konstrueret med nogle faciliteter, som længe må have været et savn for organister.

DA Flemming Fald gik i gang med at forbedre bænken viste det sig at det ikke var nok, at den kunne højdejusteres.

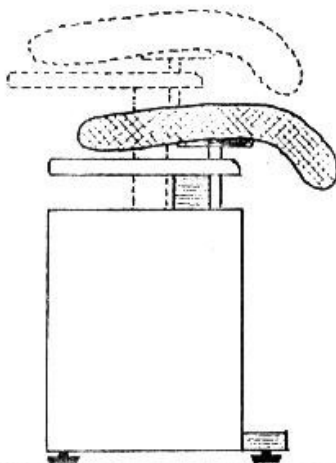
I modsætning til et klaver med et langt tastatur, så er et orgel konstrueret med op til fire mindre tastaturer, eller manualer som det hedder i fagsproget, placeret over hinanden.

Tonerne frembringes ikke alene ved tryk på tangentene på tastaturet, men osse med fødderne ved tryk på pedalerne, der strækker sig i hele bænken længde.

NÅR man spiller på orgel, så giver det en helt anden siddestilling end når man sidder på en almindelig kontorstol. Ved ex. maskinskrivning skal kroppen være understøttet så man sidder godt og stabilt, og

fødderne skal hvile fladt på gulvet. Desuden giver det en god siddestilling når stolesædet vippes.

VED orgelspil skal fødderne derimod hurtigt kunne flyttes fra den ene pedal til den anden. Og når benene ikke kan være stabilisatorer, så

stiller det et andet krav til kroppens vægtfordeling på stolen.

SÆDET skal have en bestemt form, så kroppen bliver hvor den er, når fødderne flyttes, for at pedalerne kan rammes præcist.

I Flemming Falds udviklingsarbejde med at skabe den bedst mulige arbejdsstol for organister, lavede han tidligt i forløbet en model, hvor sædet kunne køre fra side til side i hele bænkenes længde. Den ide blev hurtigt opgivet, fordi kroppen skal være det samme sted hele tiden, ellers bliver det umuligt at ramme tasterne både med hænder og fødder. Det endte med at den bedste udformning var at sædet sad fast det samme sted og at det kunne dreje. Samt at det havde afrundet forkant. Ligeledes blev et sæde med ryglæn afprøvet, men opgivet igen, fordi det begrænser bevægelsesmulighederne.

DET samme gør sig gældende med vippefunktionen.

I modsætning til almindeligt kontorarbejde, hvor det giver en god siddestilling med en skråstilling af sædet, så vil det ved orgelspil være en direkte bagdel, fordi det her er nødvendigt at sædet skræner bagud. Hvis sædet ikke skræner bagud, vil det være umuligt at blive siddende oprejst samtidig med at fødderne bruges. Man vil simpelthen glide ned af stolen. Desuden giver det en manglende fornemmelse af, hvor man er i forhold til tasterne og fodpedalerne.

HØJDEN på Flemming Falds orgelbænk kan naturligvis indstilles trinløst, men det har yderligere en fordel at når stolesædet hæves, glider det samtidig tilbage, så afstanden til tastaturet øges ud fra det an-

tropometriske faktum at jo højere organisten er, jo længere er armene osse og jo større afstand kræves der for at siddestillingen kan være den rigtige.

KONKLUSION.

Umiddelbart set opfylder Flemming Falds orgelbænk de ergonomiske krav der kan stilles til en orgelbænk.

Den kan hæves og sænkes trinløst, mens man sidder på den, og afstanden til tastaturet øges eller mindskes samtidig med højdeændringen.

Sædet kan dreje, så selv de yderste fodpedaler i begge sider kan nås uden skæve vrid i kroppen, som der ellers uvægerligt vil opstå, når der spilles på en bænk uden drejeligt sæde. Og det hvadenten der er 27, 30 eller 32 fodpedaler. Desuden er der friktion på drejefunktionen, så sædet ikke drejer uden organisten bestemmer det.

Der er indstillingsskruer på alle 4 ben.

EN bedømmelse af stolen vil for mit vedkommende altid være en bedømmelse udefra.

Mit orgelspil lader meget tilbage at ønske, men organisten ved Vor Frue Kirke i Svendborg, Hans Mollerup, afprøvede den for ERGONOMI ved afspilning af et par psalmer og en enkelt præludium af Bach; han syntes umiddelbart godt om den.

MEN organisten over ofte 3-4 timer i træk. Og det er her bænken for alvor skal stå sin prøve. Derfor skal en virkelig bedømmelse foretages af en organist over en lang prøvetid.

NØJAGTIG ligesom enhver anden stolemodel.

* * * * *